

Gemeenteraden regio Rijk van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
BM50
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
T 14 024
nijmegen.nl

Datum 25 januari 2022
Onderwerp Zelfreflectie Agendacommissie MGR

Contactpersoon

George van der Woude
g.van.der.woude@nijmegen.nl
T 024 – 329 92 48

Ons kenmerk

Zelfreflectie AC MGR 2022

Bijlage(n)

Bijgevoegd: Ja

Geachte leden van de gemeenteraden regio Rijk van Nijmegen,

De Modulaire Gemeenschappelijke regeling Regio van Nijmegen (hierna: MGR) is een gemeenschappelijke regeling van de zeven gemeenten van het Rijk van Nijmegen. De MGR is opgericht in juli 2014. Binnen de MGR kan voor uitvoerende taken worden samengewerkt in diverse modules. Dat zijn er momenteel twee. De meeste aandacht gaat uit naar het WerkBedrijf, dat zorgdraagt voor arbeidsbemiddeling in de regio. Dat is historisch verklaarbaar. Daarnaast is er het IRVN die zorg draagt voor in de informatiserings- en automatiseringsdiensten voor de gemeenten. De MGR kent een Algemeen bestuur (hierna AB) en een Dagelijks bestuur (hierna DB).

Er is ook een Agendacommissie MGR (hierna AC MGR), bestaande uit raadsleden uit de deelnemende gemeenten, die ervoor moet zorgen dat de raden hun kaderstellende en controlerende rol ten aanzien van de MGR goed kunnen vervullen. Zij zijn de gesprekspartner van het DB.

Op 28 september 2021 en 10 januari 2022 heeft de AC MGR in een tweetal sessies met een externe gespreksleider gereflecteerd op haar eigen positie en taakstelling. Dit was een vervolg op eerdere zelfreflecties van 6 juli 2015 en 24 juni 2019. Het DB was voorafgaande aan de twee sessies al verzocht om een reflectie op het functioneren van de AC MGR. Dit vond plaats bij brief van 25 maart 2021. Die brief maakte onderdeel uit van de zelfreflectie en treft u als bijlage aan.

Op basis van deze twee zelfreflectie is een gespreksnotitie opgesteld welke wij u bij deze aanbieden.

In deze notitie komen achtereenvolgens aan de orde:

1. Waar komt de AC MGR vandaan? Inclusief historische positiebepaling en taakstelling.
2. Feitelijke werkwijze AC MGR. Eigen beelden van de AC MGR over het functioneren.
3. Welke worstelingen en dilemma's kent de AC volgens de AC-leden?
4. De worstelingen en dilemma's gezien vanuit de aanstaande wijziging van de Wet Gemeenschappelijke regelingen en de Groene Metropoolregio.
5. Wat is de speelruimte van de AC MGR binnen het geldende takenpakket? Een nadere beschouwing over het takenpakket. Overschrijdt de toekomstige ambitie de huidige speelruimte van het takenpakket?
6. Beelden en standpunt DB over de AC MGR.
7. Opmaat naar de toekomst: analyse en standpunt van de AC MGR inzake positionering en rol

Doel notitie

De notitie kan door de gemeenteraden gebruikt worden:

- Als een basisdocument waarmee men kan terugkijken naar de ontstaansgeschiedenis van de MGR en de Agendacommissie MGR in het bijzonder en de verbeteringen die zijn aangebracht ten bate van de kaderstellende en controlerende rollen van de Raden.
- Het geeft de worstelingen van de AC MGR weer, welke plaatsvinden op het snijvlak van een controleur van het proces versus de inhoudelijke context. Dit geschiedt tegen de achtergrond van casuïstiek, de ambities van de AC MGR in de huidige samenstelling en tegen de achtergrond van het standpunt van het DB van de MGR.
- Het biedt potentiële, toekomstige kandidaten voor een lidmaatschap van de AC MGR een breed beeld wat verwacht wordt als lid, hun positie en het geeft tips hoe om te gaan met hun achterliggende Raden.
- Het geeft een breder referentiekader door een beschouwing van een vergelijking met de Groene Metropoolregio en de Wijzigingswet Gemeenschappelijke regelingen.

Samenvatting

Alhoewel de Agendacommissie MGR een adviesfunctie kent ten opzichte van het DB zien zij er ook op toe dat de gemeenteraden hun kaderstellende en controlerende rollen kunnen vervullen op de meest doelmatige wijze. Succes kent vele vaders en in die zin zijn de doorgaans goed geregelde informatiestromen vanuit de MGR zeker niet alleen te herleiden aan de rol en positie die de agendacommissie MGR inneemt, maar in de eerste plaats aan de wil en betrokkenheid vanuit het DB en het AB en de pro-actieve houding van uw colleges van B&W. Juist binnen die dubbele verantwoordelijkheid van de agendacommissie MGR vonden de worstelingen plaats. Daar waar in de beginjaren veel energie is gaan zitten in de vormgeving van een kwalitatieve goede informatievoorziening, komt de AC MGR nu op een punt waarbij de vraag gesteld is of de successen van de agendacommissie MGR afbreuk doen aan haar eigen bestaansrecht. De vraag die het DB van de MGR vertaalt in een antwoord dat het vrij vertaald wel een tandje minder kan. De AC MGR herkent het omslagpunt dat de MGR voorbij de groei jaren is, maar meent dat het bestaansrecht en de taakstelling van de Agendacommissie onverkort geldt. Niet alleen in minder goede tijden, maar zeker ook in tijden dat het voorspoedig lijkt te verlopen.

Binnen haar taakstelling meent de Agendacommissie dat de werkwijze, eigen rol en bovenal de dialoog met het DB verbetering behoeft. Bij de invulling van de werkwijze en de rolinvulling van de delegatieleden zijn er twee spanningsvelden waarneembaar. In de eerste plaats is er het spanningsveld van wat verwacht mag worden van een delegatielid en op welke wijze men de verbinding behoudt met het gevoel uit hun eigen Raden. Alleen indien die verbinding wordt gekoesterd en gegund wordt vanuit de zelfstandige gemeenteraden kan een delegatielid zich van zijn of haar taken kwijten. Voorts treedt er een spanningsveld op bij de dialoog tussen de AC MGR en het DB als het gaat over interpretatie van wat onder die kaderstellende en controlerende rollen van de

gemeenteraden valt. Er is in de afgelopen periode casuïstiek waarneembaar waardoor het trekken van een strikt principiële grens tussen inhoud versus proces minder legitiem maakt. Althans daar valt een discussie over te voeren. Dat gegeven staat op zichzelf weer op gespannen voet met het mandaat dat delegatieleden wel of niet menen te hebben van hun eigen gemeenteraden. Bij een deel van de huidige leden van de delegatie is dit een zodanig principiële discussie dat zij menen dat als deze discussie zich in onvoldoende mate scherp voltrekt, zij ook bepleiten het Reglement van Orde van de Agendacommissie MGR te wijzigen in die zin dat er meer ruimte voor inhoudelijke inbreng mogelijk wordt gemaakt.

Het voorgaande levert al voldoende stof voor een goed gesprek op voor uw gemeenteraden, maar de AC is verder gegaan met deze zelfreflectie. Zij heeft ook met een schuin oog gekeken naar de afwijkende taakstelling van de Agendacommissie van de Groene Metropoolregio. Een commissie met meer inhoudelijke en strategische speelruimte. Een absolute vergelijking daarmee is echter onmogelijk gebleken omdat de strategische agenda van de Groene Metropoolregio wezenlijk afwijkt van het takenpakket van de Agendacommissie MGR. Het WerkBedrijf en de IRVN zijn in dat opzicht zuivere uitvoeringsorganisatie op afstand.

Tevens heeft de Agendacommissie zich gebogen op de Wijzigingswet gemeenschappelijke regelingen. Deze is op 14 december 2021 door de Eerste Kamer als hamerstuk vastgesteld. In deze wet zijn een aantal nieuwe instrumenten opgenomen die de controlerende rol en sturingskracht van de Raden en individuele raadsleden vergroten.

Vraagstellingen voor een bespreking in de Raden

De volgende vraagstellingen kunt u betrekken bij uw bespreking in uw Raad.

- Herkent u de historie en worstelingen van de AC MGR? Zo nee, wat zijn uw beelden?
- Deelt u de opvatting van de AC MGR dat zij onverminderd een bestaansrecht heeft, maar er binnen de taakstelling nog verbeteringen mogelijk zijn? Heeft u nog andere suggesties voor verbeteringen?
- Deelt u de opvatting van de huidige AC MGR dat in het licht van uw kaderstellende- en controlerende rol niet altijd in strikte zin weggebleven kan worden van de inhoud? Hoe kijkt u daar tegenaan en welke suggesties heeft u?
- Hoe ziet u uw eigen rol en werkwijze in uw relatie ten opzichte van uw delegatielid?

Met vriendelijke groet,

de voorzitter van de agendacommissie MGR,
Rob Albersnagel,